

El moment econòmic de les Illes Balears

juny 2013

TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL DEL VAB A PREUS CONSTANTS (%)

	2012 (e)				2013 (a)
	I	II	III	IV	I
Illes Balears	0,2	-0,2	0,1	0,0	0,0
Mallorca	0,1	-0,3	0,0	-0,1	-0,1
Menorca	-0,2	-0,5	-0,6	-0,7	-0,3
Pitiüses	1,0	0,6	0,7	0,8	0,6

a: avanç e: estimació

Font: elaboració pròpia.

En el primer trimestre del 2013, les **Illes Balears** esquiven els descensos i mantenen la producció d'un any ençà en els tres primers mesos del 2013. Les Pitiüses presenten un creixement de sis dècimes, la qual cosa implica un alentiment respecte de períodes precedents. En canvi, Menorca redueix el ritme de caiguda i presenta una taxa interanual del -0,3%. Mallorca repeteix el resultat del darrer trimestre del 2012 amb un creixement estimat del -0,1%.

Les previsions de l'OCDE es revisen a la baixa i el creixement **mundial** queda en un 3,1% per al 2013 i en un 4,0% per al 2014. El 2013 el ritme de creixement dels Estats Units serà de l'1,9% i s'accelerará fins al 2,8% l'any següent. Tant el Japó (l'1,6% el 2013 i l'1,4% el 2014) com la zona euro (el -0,6% el 2013 i l'1,1% el 2014) presenten unes taxes més moderades per a ambdós anys. En les economies de fora de l'OCDE el creixement es preveu més intens, especialment en el cas de la Xina, amb una previsió per al 2013 del 7,8%, fins i tot superada per la del 2014 (8,4%). La Xina creix un 7,7% interanual en els tres primers mesos

del 2013 i el Japó alenteix el creixement fins al 0,2%.

A la **zona euro** l'economia cau un 1,1% respecte del primer trimestre del 2012, i la taxa d'atur del mes d'abril arriba al 12,2%. A Alemanya, el PIB real retrocedeix tres dècimes en el primer trimestre i l'ocupació del mes de març s'incrementa un 0,7%, cosa que manté la taxa d'atur d'abril en el 5,4%. Itàlia mostra una situació més difícil que la mitjana europea pel que fa al PIB del primer trimestre (-2,3%) i semblant quant a la taxa d'atur (el 12,0% a l'abril). A França l'economia cau un 0,4% i també presenta una taxa d'atur de dues xifres (11%) en el quart mes del 2013. Al febrer, l'economia britànica presenta una taxa d'atur del 7,7%.

L'OCDE preveu una caiguda del PIB real **espanyol** de l'1,7% per al 2013 i un creixement del 0,4% per al 2014. Segons dades de l'INE, el PIB espanyol del primer trimestre del 2013 disminueix un 0,5% en termes intertrimestrals i un 2% respecte del mateix període del 2012, principalment a causa de l'aportació

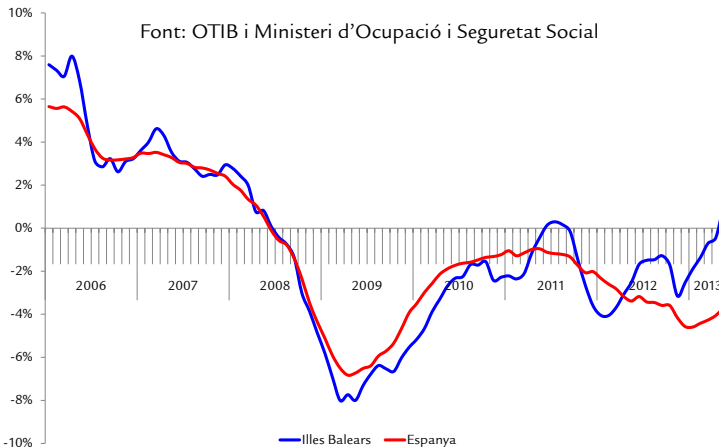
negativa de la demanda nacional (-4,9%). En canvi, la demanda externa contribueix positivament al creixement interanual del PIB per l'acceleració de les exportacions (4,5%). Quant a l'oferta, la major part de les branques d'activitat presenten variacions negatives: indústria (-3,9%), construcció (-6,3%) i serveis (-1,3%). Només l'agricultura i les activitats immobiliàries tenen una taxa interanual del VAB positiva (el 0,6% i el 0,4%, respectivament).

Les dades de tancament del mes de maig presenten una evolució positiva del **mercat de treball** a les Illes Balears. Així, l'atur registrat cau un 7,7% respecte del maig del 2012, fins a situar-se en 76.124 persones registrades i encadena set mesos consecutius de baixades. L'atur es redueix a totes les illes, i de manera més accentuada a les Pitiüses (-10,6%) i a Menorca (-10,2%). Una vegada més, les Balears són l'única comunitat autònoma on la desocupació experimenta un descens respecte d'un any ençà, atès que en el conjunt de l'Estat l'atur creix un 5,2%. D'altra banda, les dades d'afiliació mitjana a la Seguretat Social mostren, després de vint mesos consecutius de baixades, un augment de l'afiliació respecte de l'any anterior (1,02%), i s'arriba a 429.482 persones d'alta. L'arxipèlag balear esdevé l'única regió on es crea ocupació neta, perquè en el conjunt nacional hi ha un

descens de l'ocupació del 3,7%, tal com es pot veure al gràfic 1. Al maig es registren 49.915 nous contractes, un 19,3% més que el maig del 2012. La contractació acumulada dels primers cinc mesos de l'any ja supera en un 14,1% la contractació registrada en el mateix període del 2012.

El sector de la **indústria** i l'energia presenta un valor afegit en el primer trimestre vuit dècimes inferior al del 2012. La variació interanual de l'índex de producció industrial del mes d'abril puja a totes les comunitats autònomes exceptuant al Principat d'Astúries. A les Illes Balears la variació se situa en el 7,0% i a Espanya en el 7,3%, en ambdós casos són les taxes més altes d'ençà de l'abril de 2008. Les dades de l'índex de preus industrials (IPRI) corresponents al mes d'abril confirmen la baixada dels preus per segon mes consecutiu d'ençà del començament de la crisi econòmica. A les Illes Balears, la variació interanual de l'IPRI se situa en el -13,4% mentre la taxa espanyola registra una disminució dels preus del -0,5%. Durant el primer trimestre de l'any, les vendes a l'exterior de la indústria manufacturera davallen un 21,8% respecte del mateix període del 2012 i les comprescedeixen un 17,2%. Aquest trimestre, són destacables els augments en les vendes de calçat (4,3%) i d'olis essencials i perfumeria (10,4%). Al mes d'abril, la demanda d'energia elèctrica

GRÀFIC 1. VARIACIÓ INTERANUAL DE L'AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL

en el conjunt de l'arxipèlag és de 397,3 GW, la qual cosa representa una baixada del 0,7% respecte del mateix mes del 2012. El maig de 2013 el sector de la indústria i l'energia a les Illes Balears té de mitjana 25.555 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social (un -2,5% respecte d'un any enrere), 20.232 dels quals estan afiliats al règim general (un -3,2% interanual) i 5.323 al d'autònoms (un -0,1%).

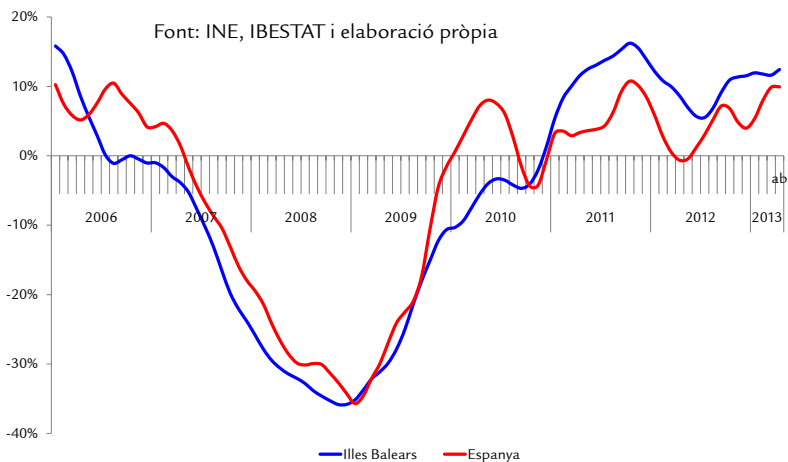
El VAB de la **construcció** cau en el primer trimestre del 2013 un 6,1% interanual i es preveu que mantengui el signe negatiu fins a final d'any. El nombre de treballadors en alta a la Seguretat Social del mes de maig davalla un 5,0% respecte del mateix mes del 2012, especialment el dels assalariats (-6,5%). Una mostra de la reducció de l'activitat esdevinguda en la construcció és la caiguda del nombre de certificats de final d'obra. Així, en el primer trimestre del 2013 se certifica un 21,3% menys d'edificis que un any ençà i els certificats sobre habitatges es redueixen un 33,0% en aquest mateix període. De conformitat amb les dades publicades per l'associació d'empreses constructores SEOPAN, la licitació oficial del primer trimestre arriba a 21,5 milions d'euros a les Illes Balears, la qual cosa suposa un creixement interanual del 4,9% que contrasta amb la caiguda del 7,8% per al conjunt estatal. Quant als indicadors avançats, el Col·legi

Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears ha visat en el primer trimestre un 30% menys d'habitatges que en els tres primers mesos del 2012. Pel que fa al mercat immobiliari, les compravendes d'habitatges s'incrementen en el primer trimestre del 2013 un 13,6%, i augmenten tant en el sector de segona mà (21,2%) com en el de nova construcció (6,9%). En canvi, aquest increment en les transaccions de drets de propietat no es tradueix en un augment del nombre d'hipoteques, ja que durant els tres primers mesos del 2013 es constitueix un 26,6% menys d'hipoteques que el 2012.

Els indicadors d'activitat del sector dels **serveis** (IASS) del mes de març frenen la tendència a la baixa dels darrers mesos. La facturació de les empreses de l'arxipèlag es redueix lleugerament (un -1,1% de variació interanual) i marca la davallada menys pronunciada del conjunt de l'Estat (-10,3%). El sector de l'hostaleria registra el creixement interanual més alt (12,6%), mentre que el d'informació i comunicacions és el que decreix més intensament (-9,1%). Quant a l'índex d'ocupació, a les Illes la variació interanual del mes de març augmenta un 1,6% i són l'única comunitat autònoma que mostra valors positius (un -2,1% a Espanya).

Durant el mes d'abril, la variació interanual

GRÀFIC 2. EVOLUCIÓ TENDÈNCIA CICLE DEL DINAMISME EMPRESARIAL

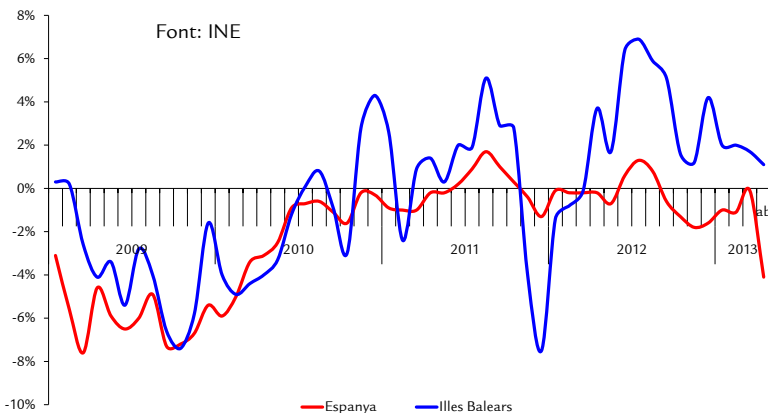
de la xifra de negoci de l'índex de **comerç** al detall creix un 1,0%. La Comunitat de Madrid (0,1%) i les Illes Balears són les úniques comunitats autònomes que presenten taxes anuals positives. En el conjunt de l'Estat, la variació interanual modera la caiguda dels dos mesos anteriors i se situa en el -2,6%. Quant a l'ocupació, continuen les variacions negatives (un -0,3% interanual a les Illes Balears), tot i que les dades del mes d'abril milloren sensiblement les dels darrers dotze mesos.

El sector **turístic** de les Illes Balears es prepara per iniciar la temporada alta després d'uns primers mesos de l'any amb resultats regulars. Tot i que el mes de març es veié afavorit per la celebració de la Setmana Santa, a l'abril cauen un 4,2% les pernoctacions en establiments hotelers. Així i tot, en les xifres acumulades dels quatre primers mesos de l'any, el nombre de viatgers allotjats a hotels roman estable. La caiguda del consum privat de l'economia espanyola també es reflecteix en una reducció del nombre de turistes espanyols. Així, les Illes Balears perden al mes d'abril un 3,2% de visitants nacionals respecte de l'abril del 2012. Tal com es pot veure al gràfic 3, l'índex de preus hotelers a les Illes torna a créixer (un 1,1% respecte de l'abril de l'any anterior). Les Illes Balears assoleixen en el primer

quadrimestre una ocupació per places del 53,5%, cosa que representa 1,5 punts més que l'any anterior. Segons l'Egatur, al mes d'abril la despesa total turística a les Illes Balears s'incrementa un 1,2% interanual. La despesa acumulada a l'arxipèlag fins a aquest mes arriba a 950 milions d'euros, un 1,7% més que en el mateix període de l'any passat.

Al mes d'abril, el sector del **transport** manté el nombre de passatgers arribats als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior (-0,3%). El passatge arribat a Mallorca per via aèria cau gairebé 1 p. p. en el quart mes del 2013 (un -0,9% interanual). En canvi, a l'aeroport de Maó i al d'Eivissa es revifa l'activitat (el 0,9% i el 2,8% respectivament), cosa que s'esdevé per primera vegada enguany després de tres mesos de caigudes. En el conjunt de les Illes Balears, destaca l'increment dels passatgers d'origen britànic (4,6%), mentre que el passatge alemany retrocedeix lleugerament (-0,4%). Els vols domèstics continuen la tònica negativa i en el quart mes del 2013 la taxa de variació arriba al -7,1%. El passatge arribat als ports de l'arxipèlag en línia regular marítima cau un 10,7% a l'abril. Pel que fa al nombre de creueristes, l'augment també ha estat força elevat (39,3%) i arriba a 129.722 visitants, davant els 93.153 viatgers arribats

GRÀFIC 3. VARIACIÓ INTERANUAL DE L'ÍNDEX DE PREUS HOTELERS

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Abril	2,1%	1,4%	-	Abril	2,0%	1,7%	-	INE
Taxa d'activitat	1r Trim	59,9%	59,7%	-	1r Trim	64,8%	64,8%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Maig	16.996,5	16.367,0	-3,7%	Maig	425,1	429,5	1,0%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Abril	1.708,6	1.619,3	-5,2%	Abril	63,6	63,8	0,3%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Maig ¹	21,7%	23,0%	-	Maig ¹	16,3%	15,1%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	1r Trim	2,5%	0,6%	-	12/11	0,3%	-0,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	1.191,4	1.135,8	-4,7%	Maig	8,3	8,2	-0,5%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Maig	4.429,4	6.005,4	35,6%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	1r Trim	-3,2%	-3,9%	-	1r Trim	-0,8%	-0,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	2.127,5	2.016,5	-5,2%	Maig	26,2	25,6	-2,5%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Març	21.344	21.331	-0,1%	Maig	445,1	441,9	-0,7%	REE
Índex de producció industrial (%)	Abril	-8,4%	7,3%	-	Abril	-3,5%	7,0%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	1r Trim	-7,5%	-6,3%	-	1r Trim	-4,8%	-6,1%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	1.165,3	1.004,1	-13,8%	Maig	38,2	36,3	-5,0%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Març	18.603	9.777	-47,4%	Març	278	195	-29,9%	CSCAE-COAIB
Licitació pública acumulada (milions d'euros)	Abril	2.318,3	2.136,6	-7,8%	Abril	20,5	21,5	4,9%	SEOPAN
Serveis									
VAB, creixement	1r Trim	0,7%	-1,3%	-	1r Trim	0,8%	0,6%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Maig	12.512,3	12.210,6	-2,4%	Maig	352,5	359,4	2,0%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Abril	-11,4%	-2,6%	-	Abril	-6,4%	1,0%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Abril	8.075,1	7.460,9	-7,6%	Abril	1.016,3	1.013,0	-0,3%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	-	-	-	-	Abril	263,2	235,1	-10,7%	Ports de Balears

¹Amb afiliació mitjana a la SS

en el mateix període de l'any 2012. L'evolució de les mercaderies marítimes roman estable (0,3%) des de principi d'any, dada que s'ha de tenir en compte ateses les caigudes que mostraven des de l'any 2007.

Durant el mes d'abril, els **preus** es contenen a les Illes Balears i la variació interanual de l'índex de preus de consum (IPC) se situa en l'1,7%, set dècimes percentuals menys que la taxa del mes anterior. A Espanya, la taxa interanual de l'IPC de l'abril també es frena intensament i queda en l'1,4%. El grup de consum que més s'encareix a les Illes és el de medicina (12,4%). Per contra, les davallades dels preus dels serveis telefònics, de l'electricitat i dels carburants propicien decreixements interanuals importants en els grups de comunicacions (-4,1%), d'habitatge (0,2%) i de transport (-1,0%). Al mes d'abril, la taxa de variació interanual de la

inflació subjacent a les Illes Balears supera, per primera vegada d'ençà de l'octubre del 2009, la taxa de l'índex general i se situa en el 2,0%. D'altra banda, a Espanya la variació interanual de l'índex de preus de consum a impostos constants (IPC-IC) és del -0,6% i la de l'índex harmonitzat de preus (IHPC) arriba a l'1,5%. La inflació interanual de la mitjana dels països de la zona euro és de l'1,2%. L'indicador avançat de preus per al mes de maig apunta a un increment de la inflació i estima que la variació interanual d'Espanya se situarà en l'1,7%.

Data de tancament: 7 de juny de 2013

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

Unió Europea
Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

